

รายงานผลการดำเนินโครงการ
โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

Program P4.1 : Hard Skills..
Sub Program การยกระดับสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ผู้รับผิดชอบโครงการ
อาจารย์ชยกร สมศิลา
หน่วยงานคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทสรุปผู้บริหาร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 Program P4.1 : Hard Skills Sub Program การยกระดับสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ส่งเสริมการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในพื้นที่ และสร้างเครือข่ายครูต้นแบบและชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม การดำเนินโครงการมุ่งพัฒนาครูผู้สอนจากโรงเรียนเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เขตพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 10 โรงเรียน รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 70 คน โดยใช้พื้นที่ดำเนินการหลัก ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม การดำเนินงานใช้กระบวนการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของครูผู้สอน การพัฒนาแนวทางและชุดฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา และการส่งเสริมให้ครูนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ในชั้นเรียนจริง ตลอดจนการถอดบทเรียนเพื่อเผยแพร่และขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่

ผลการดำเนินงานตามโครงการทำให้ครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายพื้นที่อำเภอชื่นชมได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Learning) ครูสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริง ส่งผลให้การเรียนรู้ในชั้นเรียนมีความหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย นอกจากนี้ โครงการยังช่วยให้เกิดตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและกิจกรรม Active Learning ที่สามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการขยายผลต่อไป ผลลัพธ์สำคัญของโครงการสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมิได้เป็นเพียงการเพิ่มพูนความรู้จากการอบรมเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างระบบสนับสนุนการพัฒนาครูในพื้นที่ผ่านการนิเทศ ติดตาม การให้คำปรึกษา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะมากขึ้น โรงเรียนในพื้นที่อำเภอชื่นชมมีแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น และผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการคิด การลงมือปฏิบัติ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่

โดยสรุป โครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม เป็นโครงการที่ตอบสนองพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ด้าน การศึกษาที่มีคุณภาพ โครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อครูผู้สอน โรงเรียนเครือข่าย ผู้เรียน และระบบความ ร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ โดยมีแนวทางการพัฒนาต่อไปคือการขยาย เครือข่ายครูต้นแบบ การติดตามผลการนำแนวทาง Active Learning และหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้ในชั้น เรียนอย่างต่อเนื่อง และการจัดทำคลังตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อใช้เป็นฐานความรู้ในการพัฒนา ครูและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

คำนำ

รายงานผลการดำเนินโครงการฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งดำเนินการโดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอนจากโรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่อำเภอชื่นชมให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสมรรถนะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ อันเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การดำเนินโครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะพันธกิจด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู การผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ ตลอดจนสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งในแบบเสนอโครงการระบุความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ด้านการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ รวมถึงการพัฒนาการเรียนรู้และการเสริมสร้างสมรรถนะครูในพื้นที่อย่างชัดเจน การดำเนินงานจึงมุ่งให้ครูสามารถนำกระบวนการ Active Learning ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริงในชั้นเรียน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมสาระสำคัญของรายงานฉบับนี้ประกอบด้วย หลักการและเหตุผลของโครงการ ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย วิธีดำเนินการ การบูรณาการโครงการ ผลการวิเคราะห์และประเมินโครงการ ตลอดจนสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยการดำเนินโครงการครอบคลุมครูผู้สอนจาก 10 โรงเรียนเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 70 คน และมีการดำเนินงานผ่านกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การส่งเสริมการนำแนวทาง Active Learning ไปใช้ในชั้นเรียน ตลอดจนการนิเทศติดตาม และถอดบทเรียนเพื่อขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายต่อไป

ขอขอบคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ครูผู้เข้าร่วมโครงการ วิทยากร คณะทำงาน และภาคีเครือข่ายทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินโครงการจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การยกระดับสมรรถนะครู และการวางแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

อาจารย์ชยกร สมศิลา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

30 มิถุนายน 2569

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ

หลักการและเหตุผล

ผู้รับผิดชอบโครงการและหน่วยงาน

งบประมาณ

ความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ความเชื่อมโยงตาม พ.ร.บ. มรภ.

และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547

มาตรา 8 ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7

ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเด็นยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

นโยบายศึกษาธิการจังหวัด

กิจกรรมหลัก มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Program/Sub Program)

ประเภทโครงการพัฒนาท้องถิ่น (ด้านเศรษฐกิจ/ด้านสังคม/ด้านสิ่งแวดล้อม/ด้านการศึกษา)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ/กิจกรรม

พื้นที่ ที่ดำเนินโครงการ

โรงเรียน

ภาคีเครือข่าย

ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

อย./มผช.

นักศึกษา

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

ตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก (Co-KPI)/(U-KPI)/(KPI)

ผลผลิต (Output)

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลกระทบ/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ปัจจัยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ

การประเมิน SROI

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 3 การบูรณาการโครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

การบูรณาการกับการเรียนการสอน

การบูรณาการกับการวิจัย

แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินโครงการ

ด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

ด้านปัจจัย (Input Evaluation)

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ส่วนที่ 5 สรุปผลการดำเนินโครงการ

สรุปผลการดำเนินการ

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก โครงการ

ภาคผนวก ข กำหนดการ

ภาคผนวก ค หนังสือเชิญวิทยากร/แบบตอบรับ

ภาคผนวก ง ประวัติวิทยากร

ภาคผนวก จ คำสั่งเข้าร่วมโครงการ

ภาคผนวก ฉ สำเนารายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ภาคผนวก จ เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรม

ส่วนที่ 1

ส่วนนำ

ชื่อโครงการ โครงการยกระดับสมรรถนะครูผู้จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency)
อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันระบบการศึกษากำลังเผชิญกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในอนาคต การจัดการศึกษาจึงไม่สามารถมุ่งเน้นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการคิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติ การตั้งคำถาม การอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแก้ปัญหา และการสะท้อนคิดจากประสบการณ์ของตนเอง การเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับบริบทของชีวิตจริงได้อย่างมีความหมาย และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) อันนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอย่างสมดุล แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Education) ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต การศึกษาต่อ และการทำงานในอนาคตได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในสถานศึกษายังมีข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะสมรรถนะของครูผู้สอนในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นการคิดขั้นสูง การใช้สื่อและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ครูผู้สอนจำนวนหนึ่งยังคุ้นเคยกับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายหรือการสอนที่เน้นเนื้อหาเป็นหลัก ส่งผลให้การพัฒนาผู้เรียนด้านสมรรถนะยังไม่เกิดขึ้นอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ในบริบทของพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีโรงเรียนหลากหลายขนาดและมีบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และความพร้อมทางการศึกษาที่แตกต่างกัน การพัฒนาสมรรถนะครูจึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่ ครูผู้สอนจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมให้สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ และสามารถนำกระบวนการ Active Learning ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จริงในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาครูในลักษณะนี้จะช่วยให้

ห้องเรียนมีความหลากหลายมากขึ้น ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น และเกิดการพัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในระยะยาว

การดำเนินโครงการดังกล่าวยังสอดคล้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในฐานะ มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีพันธกิจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู การผลิต และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ ตลอดจนการนำองค์ความรู้ทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยไปเชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี และแผนปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคามที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ด้านการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ รวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ 4 การศึกษาที่มีคุณภาพ (Quality Education) ซึ่งมุ่งสร้างหลักประกันว่าทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม เท่าเทียม และ ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้จัดทำโครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีสมรรถนะในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ ส่งเสริมการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยกย่องคุณภาพ ผู้เรียนในพื้นที่ และสร้างเครือข่ายครูต้นแบบกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผู้รับผิดชอบโครงการ อาจารย์ชยกร สมศิลา

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

งบประมาณ 80,000 บาท

งบประมาณที่หน่วยงานภายนอกสนับสนุนในลักษณะ matching fund (ถ้ามี) บาท

ความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ความเชื่อมโยงตาม พ.ร.บ. มรภ. และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

4. ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

12. ด้านการพัฒนาการเรียนรู้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ยุทธศาสตร์กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แพลตฟอร์มที่ 4 การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ และลดความเหลื่อมล้ำ การ ปฏิรูประบบการอุดมศึกษา

ความเชื่อมโยงพันธกิจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 8 ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

ข้อ 5 เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี
คุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง
แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู

แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู

แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ 29 ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา
สู่ครูมืออาชีพ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และ
สนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นโยบายศึกษานิเทศก์จังหวัด

คุณธรรมและจริยธรรม และการยกระดับ RT, NT และ O-NET

กิจกรรมหลัก มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Program/Sub Program)

Program: P4.1 Hard Skills

Sub Program: การยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning &
Competency)

ประเภทโครงการพัฒนาท้องถิ่น (ด้านเศรษฐกิจ/ด้านสังคม/ด้านสิ่งแวดล้อม/ด้านการศึกษา)

ด้านการศึกษา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามหลักมาตรฐานสมรรถนะ
2. เพื่อส่งเสริมการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในพื้นที่
3. เพื่อสร้างเครือข่ายครูต้นแบบและชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 70 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนจาก 5 โรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เขตพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม

ระยะเวลาในการดำเนินการ/กิจกรรม 365 (วัน) เริ่มต้น 1 ตุลาคม 2568 สิ้นสุด 30 กันยายน 2569

สถานที่/พื้นที่ดำเนินการ

หมู่บ้าน/ชุมชน/โรงเรียน (ถ้ามี) ที่มหาวิทยาลัยเข้าดำเนินโครงการ จำนวน 1 หมู่บ้าน/ชุมชน/โรงเรียน ได้แก่

หมู่บ้าน/ชุมชน

ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

โรงเรียน

โรงเรียน	ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
1.โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก	ตำบลกุดปลาตุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม 44160
2. โรงเรียนดอนสวรรค์หนองกุ้งใต้วิทยา	หมู่ 7 ตำบลกุดปลาตุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม 44160
3. โรงเรียนบ้านโคกกลางน้ำจั่นจอมศรี	บ้านโคกกลางน้ำจั่นจอมศรี ตำบลชื่นชม อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม 44160
4. โรงเรียนบ้านฝื่อ	ตำบลหนองกุ้ง อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม 44160
5. โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดียว	หมู่ 6 ตำบลกุดปลาตุก อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม 44160

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

ภาคีเครือข่าย 1 เครือข่าย

ชื่อภาคีเครือข่าย			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	ภาคีเครือข่ายภายนอก	ภาคีเครือข่ายภายใน	
1.	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 จังหวัด มหาสารคาม		354 หมู่ 2 ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ. มหาสารคาม 44140
2.			
3.			

ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม

ชื่อจำนวนผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	ผลิตภัณฑ์	นวัตกรรม	
1.			
2.			
3.			

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ

ชื่อจำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการ			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	ผู้ประกอบการ	
1.			
2.			
3.			

ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการจดทะเบียน อย./ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง มผช.

ชื่อจำนวน อย./มผช.			ที่อยู่ (ระบุสถานที่ตั้ง เลขที่ /ถนน/ตำบล/ อำเภอ/จังหวัด/รหัสไปรษณีย์)
ที่	อย.	มผช.	
1.			
2.			
3.			

นักศึกษา

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้รับการบ่มเพาะเป็นวิทยากรวิศวกรรมสังคม

.....

.....

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

จำนวนผลงานของนักศึกษา/อาจารย์ที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ

.....

.....

ชื่อผลงาน

.....

.....

ตัวชี้วัดกิจกรรมหลัก

ตัวชี้วัดกิจกรรม (Co-KPI)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยนับ
1. P4-K01 จำนวนโรงเรียน ที่ได้รับการพัฒนา	10	โรงเรียน
2. P4-K02 จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับการพัฒนา	3	หมู่บ้าน/ชุมชน
3. P4-K03 จำนวนเครือข่ายร่วมพัฒนา	3	เครือข่าย
4. P4-K04 จำนวนนวัตกรรมติดอาวุธทางปัญญาเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่	1	แห่ง
5. P4-K05 จำนวนประชากรที่เข้าร่วมโครงการที่เกิดทักษะ/สมรรถนะและนำไปใช้ประโยชน์	70	คน

ตัวชี้วัดกิจกรรม (U-KPI)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยนับ
1. P4-A01 จำนวนครูผู้สอนที่ได้รับการพัฒนาและนำกระบวนการ Active Learning ไปใช้ในพื้นที่บริการ	70	คน
2. P4-A02 ร้อยละของโครงการที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	70	ร้อยละ
3. P4-A03 ร้อยละของครูผู้สอนที่สำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู	70	ร้อยละ
4. P4-A04 ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ครูมืออาชีพ	4	ระดับ
5. P4-A05 จำนวนบทความวิชาการหรือบทความวิจัย	1	บทความ

ตัวชี้วัดกิจกรรม (KPI)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยนับ
1. จำนวนครูที่ได้รับการอบรมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	70	คน
2. จำนวนแผนการสอนฐานสมรรถนะ (Lesson Plan) ที่พัฒนาและนำไปใช้จริง	5	แผน
3. ร้อยละของครูผู้เข้าร่วมที่สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกได้ตามเกณฑ์	70	ร้อยละ

***ตามโครงการที่ได้รับการอนุมัติ

กิจกรรมดำเนินงาน

กระบวนการ
<p>ต้นน้ำ</p> <p>1. ประชุมคณะทำงานและหน่วยงานเครือข่ายเพื่อวางแผนการดำเนินโครงการ รวมทั้งสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ของครูผู้สอนในพื้นที่อำเภอขึ้นชมจังหวัดมหาสารคาม</p>
<p>2. พัฒนาแนวทางและจัดทำชุดฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Learning) พร้อมจัดเตรียมเครื่องมือและสื่อการเรียนรู้สำหรับการดำเนินกิจกรรมโครงการ</p>
<p>กลางน้ำ</p>

<p>1. จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based Learning) ให้แก่ครูผู้สอนในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม</p>
<p>2. นิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาครูผู้เข้าร่วมโครงการในการนำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปทดลองใช้ในชั้นเรียน พร้อมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)</p>
<p>ปลายทาง</p>
<p>1. สรุปผลการดำเนินกิจกรรมและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะครูผู้เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งรวบรวมผลงาน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและตัวอย่างกิจกรรม Active Learning ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ</p>
<p>2. จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการและถอดบทเรียน (Lesson Learned) เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่และขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่ต่อไป</p>

ผลผลิต (Output)

ผลผลิต (Output)
<p>1. ครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 70 คน ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ</p>
<p>2. ได้ผลงานทางวิชาการที่เกิดจากกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการสอน เช่น บทความวิชาการหรือบทความเผยแพร่ จำนวน 1 เรื่อง</p>

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลลัพธ์ (Outcome)
<p>1. ครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง ส่งผลให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากยิ่งขึ้น</p>
<p>2. โรงเรียนในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ อย่างมีความหมายมากขึ้น</p>

ผลกระทบ (impact)/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในพื้นที่ ลดต้นทุนในการพัฒนาทักษะของแรงงานในระยะยาว และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนและท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- ด้านสังคม โครงการช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย โรงเรียน และหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่อำเภอชื่นชม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพร่วมกันของครูผู้สอน ส่งผลให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ที่เข้มแข็ง และช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่
- ด้านสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกช่วยส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกัน และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา
- ด้านการศึกษา ครูผู้สอนสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู่มากขึ้น มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือข่าย และสามารถขยายผลไปสู่สถานศึกษาอื่นในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ

ปัจจัยความเสี่ยง	วิธีจัดการความเสี่ยง
1. ครูผู้สอนมีภาระงานด้านการสอนและงานอื่นในโรงเรียนจำนวนมาก อาจทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบตามกำหนด	1. ประสานผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อจัดสรรเวลาให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม และกำหนดตารางกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของสถานศึกษา
2. ครูผู้เข้าร่วมบางส่วนอาจยังขาดความมั่นใจหรือประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ	2. จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการนำไปใช้ในชั้นเรียน
3. การนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้ในสถานศึกษาอาจไม่เกิดความต่อเนื่องหลังสิ้นสุดกิจกรรมโครงการ	3. ส่งเสริมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างครูผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และติดตามการนำแนวทางไปใช้ในระยะยาว

4. ข้อจำกัดด้านทรัพยากรหรือสื่อการเรียนรู้ในบางโรงเรียน อาจส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก	4. สนับสนุนแนวทางการใช้สื่อและทรัพยากรที่มีอยู่ในโรงเรียนอย่างเหมาะสม รวมทั้งแนะนำการใช้สื่อดิจิทัลและสื่อการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย
--	--

การประเมิน SROI

การประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) ของโครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม มุ่งวิเคราะห์คุณค่าทางสังคมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมพัฒนาครูผู้สอนให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่ การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องการดำเนินโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดผลลัพธ์ทั้งในรูปแบบที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม โดยผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ การเพิ่มสมรรถนะของครูผู้สอน การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้จริงในชั้นเรียน ส่วนผลลัพธ์ที่เป็นนามธรรม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงแนวคิดและทัศนคติของครูต่อการจัดการเรียนรู้ การสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ และการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานศึกษาในพื้นที่ ซึ่งล้วนเป็นผลตอบแทนทางสังคมที่มีคุณค่าในระยะยาว นอกจากนี้ โครงการยังมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ภายในเครือข่ายสถานศึกษา ซึ่งช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนผลการสอน และร่วมกันพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในพื้นที่ การพัฒนาในลักษณะดังกล่าวช่วยลดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาวิชาชีพระยะยาว และสร้างระบบสนับสนุนการเรียนรู้ของครูที่มีความต่อเนื่องและยั่งยืน เมื่อครูมีศักยภาพเพิ่มขึ้น ผู้เรียนย่อมได้รับประโยชน์โดยตรง ทั้งในด้านคุณภาพการเรียนรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

ผลลัพธ์ของโครงการยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 4 ด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ (Quality Education) ซึ่งมุ่งสร้างหลักประกันว่าทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม การพัฒนาสมรรถนะครูในพื้นที่อำเภอชื่นชมช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนในพื้นที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาผลลัพธ์โดยรวมของโครงการ พบว่าโครงการสามารถสร้างผลตอบแทนทางสังคมในหลายมิติ ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพครู คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ความเข้มแข็ง

ของเครือข่ายสถานศึกษา และความยั่งยืนของระบบการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่ ผลลัพธ์ดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นว่าการลงทุนในการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีคุณค่าทางสังคมที่สูงกว่าต้นทุนที่ใช้ดำเนินโครงการ และสามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่ได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

ส่วนที่ 2

วิธีดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสิ้นจำนวน 70 คน ประกอบด้วย

1. ครูผู้สอน จำนวน 52 คน
2. ศึกษานิเทศก์ จำนวน 18 คน
3. บุคลากร จำนวน - คน

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ปริมาณเข้าร่วม ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 70 คน ประกอบด้วย

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
1.	นายประชา แสนเย็น	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
2.	นายศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
3.	นางสุมาลี มาลาหอม	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
4.	นางวิไลพร บุตรภักดี	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
5.	นายพนม ศิรินามมนตรี	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
6.	นางสาวศรินภา บุคตานอก	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
7.	นางอุษณีย์ ดวงพรหม	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
8.	นางเมตตาจิต ศรีทรัพย์	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
9.	นายยุทธพงษ์ ศรีวรวงษ์	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
10.	นายทศวีร์ นามมุงคุณ	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
11.	นางประวีณา ภูชนิด	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
12.	นายสันติ ภูชนิด	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
13.	นางสาวนฤมล อวบอ้วน	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
14.	จำเริญตวัฒน์ รัตนทิพย์	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
15.	นางสาวนัฐกัญญาพัชร ศรีสุวรรณ	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
16.	ว่าที่ รต.ปณณวิชญ์ โฆษิตเจริญรัตน์	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
17.	นางสาวสุจิตรา ไชยภาค	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
18.	นายจุฑาวัชร ศรีพันลำ	สพป. มค. เขต 3 อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
19.	นางมณฑนา บุรัมย์นิธิโชติ	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
20.	นางสุภาพร สิทธิจันทร์	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
21.	นายวิชาติ สีลาภู	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
22.	นางสาววรรณภา ศรีพันนาม	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
23.	นางปิยะพร ล้วนพลแสน	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
24.	นางสาวนุจรินทร์ นนทะบุรณ์	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
25.	นางสาวภรณ์นิภา เมธานิธิภักดิ์	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
26.	นายณัฐวัฒน์ ปิติศรีชัย	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
27.	นางสาวพรพิมล โนนทิง	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
28.	นายมานะ มุ่งหมาย	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
29.	นางสาวนิภาพร ทัพสุริย์	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
30.	นางจรรย์ญา พลศิลา	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
31.	นางสาวสุภลักษณ์ ทีบแก้ว	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
32.	นายวิชชัย ชารีवाल	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
33.	นางสาวธัญลักษณ์ จันทร์เสน	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
34.	นางสาวนภาพร แก้วคำแจ้ง	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
35.	นายเจนวิทย์ ดวงสาพล	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
36.	นายจิรเมธ ราชนุ	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
37.	นางสาวประภัสรา หาญยิ่ง	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดปลาตุก อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
38.	นายธณวัฒน์ วงสง่า	โรงเรียนดอนสวรรค์หนองกุ้งใต้วิทยา อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
39.	นายสุปรีชา อาสาทำ	โรงเรียนดอนสวรรค์หนองกุ้งใต้วิทยา อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
40.	นางสาวพีรดา ภูสีน้ำ	โรงเรียนบ้านโคกกลางน้ำจั้นจอมศรี อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
41.	นางสาวแพรวพรรณ สุวรรณวงศ์	โรงเรียนบ้านโคกกลางน้ำจั้นจอมศรี อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
42.	นางสาววัลลภา อ้วนท้วน	โรงเรียนบ้านโคกกลางน้ำจั้นจอมศรี อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
43.	นางสาวธิดารัตน์ ก้านจักร	โรงเรียนบ้านโคกกลางน้ำจั้นจอมศรี อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
44.	นางสาวปณิดา ฤทธิโคหา	โรงเรียนบ้านโคกกลางน้ำจั้นจอมศรี อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
45.	นายสุริยาวัช ชาญไชย	โรงเรียนบ้านฝือ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
46.	นายจรงค์ศักดิ์ รักษาเคน	โรงเรียนบ้านฝือ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
47.	นางสาวภัทรติญา อารีเอื้อ	โรงเรียนบ้านฝือ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
48.	นางสาวนุชธิดา พันธุมาศ	โรงเรียนบ้านฝือ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
49.	นางกุลกัลญา เหล่าการ	โรงเรียนบ้านฝือ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
50.	นางธณัฐดา ภูพานเพชร	โรงเรียนบ้านฝือ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
51.	ว่าที่รต.หญิงเบญจมาศ เนื่องมีจฉา	โรงเรียนบ้านฝือ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
52.	นางสุพรรณนิการ์ นาชัยฤทธิ์	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดียว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
53.	นางสาวศศิธร สังฆธรรม	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดียว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
54.	นางสาวจรัสศรี วงละคร	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดียว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
55.	นางสาวธัญญลักษณ์ สีมารักษ์	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดียว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
56.	นางทัศนาว ศรีวิชัย	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดียว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
57.	นางสาวอาภัสรา แสงบัวท้าว	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดียว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
58.	นางสาวนิศารัตน์ คงคำ	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดียว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
59.	นางสาวชญานันท์ ระวิชัย	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
60.	นายชาญ นิลรัตน์คำ	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
61.	นางสาวมยุรี คำสิงห์	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
62.	นางทัศนีย์ บุญเรืองวัฒน์	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
63.	นางสาวศิรินิธรา ศีระชะ	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
64.	นางสาวรุ่งอรุณ เหล่าเงินทอง	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
65.	นางสาวณัฐวดี ผาจันทร์	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
66.	นายอนันต์กรณ์ เนื่องมัจฉา	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
67.	นางคอรัก ประทุมตา	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
68.	นายทวีวัตร ขาลอยู่	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
69.	นางสาวศศิณา วิชาพา	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม
70.	นายเกียรติศักดิ์ ดวงสาพล	โรงเรียนบ้านหนองนาไร่เดี่ยว อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม

จากข้อมูลปริมาณกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 70 คน เมื่อเทียบกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น 70 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 นั่นคือผู้เข้าร่วมโครงการมากกว่าหรือน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดจำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับสมรรถนะครูผู้จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมิน
2. กำหนดโครงสร้างแบบประเมินออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับสมรรถนะครูผู้จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับสมรรถนะครูผู้จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม

โดยตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังนี้ (Likert, R. A., 1932, pp. 42-48)

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง มาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง น้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง น้อยที่สุด

4. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องของข้อความกับเนื้อหา นำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบ โดยใช้เกณฑ์ของ Povinelli, R.J. (1976, pp. 12-13)

5. ปรับปรุงข้อความ และคำนวณหาค่าความสอดคล้องของข้อความกับเนื้อหา แบบประเมิน หลังจากนั้นนำแบบประเมินที่ได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เป็นเครื่องมือการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ก่อนดำเนินการ ผู้รับผิดชอบโครงการประสานงานกับโรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ กลุ่มเป้าหมาย กำหนดการ รูปแบบกิจกรรม และบทบาทของผู้เข้าร่วมโครงการ

2. ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการและกิจกรรมยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) โดยผู้รับผิดชอบโครงการและคณะทำงานเก็บข้อมูลจากการสังเกตการมีส่วนร่วม ผลงานระหว่างกิจกรรม แบบฝึกปฏิบัติ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู จากนั้นดำเนินการติดตาม ให้คำปรึกษา และชี้แนะการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปรับใช้ในบริบทของโรงเรียน

3. สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อโครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม

4. รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ ดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลการสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้ค่าทางสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลผล (Likert, R. A., 1932, pp. 42-48) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50-5.00 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50-4.49 หมายความว่า เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50-3.49 หมายความว่า เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50-2.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3

การบูรณาการโครงการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ (รายละเอียดประโยชน์ที่ได้รับที่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์โครงการ)

ประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

1. ครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสมรรถนะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ สามารถกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา
2. ครูผู้สอนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และนำกิจกรรม Active Learning ไปใช้ในชั้นเรียนจริง ส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความหลากหลายมากขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสลงมือปฏิบัติ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสะท้อนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง
3. ครูผู้สอนได้รับประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครู วิทยากร และคณะทำงานของมหาวิทยาลัย ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน การให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่จำกัดอยู่เฉพาะการอบรมเพียงครั้งเดียว

ประโยชน์ต่อหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย

1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ดำเนินพันธกิจด้านการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและหลักสูตรฐานสมรรถนะไปบริการวิชาการแก่ครูและสถานศึกษาในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
2. มหาวิทยาลัยได้เสริมสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่ายและหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ โดยเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 และโรงเรียนเครือข่ายในอำเภอชื่นชม ทำให้เกิดกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานศึกษาในพื้นที่ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
3. โครงการทำให้มหาวิทยาลัยมีฐานข้อมูล องค์ความรู้ และตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการบริการวิชาการ การวิจัยในชั้นเรียน การจัดทำบทความวิชาการ และการขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายอื่นในปริมณฑลต่อไป

ประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม

1. โรงเรียนในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ได้รับการส่งเสริมให้มีครูที่มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน ส่งผลให้โรงเรียนมีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
2. ผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายได้รับประโยชน์จากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีโอกาสเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง ซึ่งช่วยพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่
3. พื้นที่อำเภอชื่นชมเกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัย โรงเรียน และหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ขยายผลแนวปฏิบัติที่ดี และร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

การบูรณาการกับการเรียนการสอน (ระบुरายวิชา และวิธีการใช้ประโยชน์)

รายวิชา 106755206 นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้

วิธีการใช้ประโยชน์ นำองค์ความรู้และผลลัพธ์จากโครงการมาใช้เป็นฐานในการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ และสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยให้นักศึกษาศึกษาตัวอย่างปัญหาและความต้องการของครูในพื้นที่อำเภอชื่นชม แล้วฝึกออกแบบสื่อ กิจกรรม หรือเครื่องมือดิจิทัลที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้แบบ Active Learning เช่น ใบกิจกรรมเชิงปัญหา แบบฝึกคิดวิเคราะห์ สื่อมัลติมีเดีย กิจกรรมกลุ่ม เครื่องมือประเมินสมรรถนะ หรือแบบสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียน การบูรณาการดังกล่าวช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงของโรงเรียนเครือข่าย และสามารถเชื่อมโยงความรู้ในรายวิชากับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน นักศึกษาจะได้ฝึกคิด ออกแบบ ทดลอง และสะท้อนผลการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ในมิติที่สัมพันธ์กับครู ผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ ใช้กระบวนการคิด และสร้างความรู้ร่วมกันจากประสบการณ์การเรียนรู้

การบูรณาการกับการวิจัย (อธิบาย)

การดำเนินโครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม สามารถบูรณาการกับการวิจัยได้โดยใช้กระบวนการดำเนินโครงการเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาสมรรถนะครู การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ เนื่องจากโครงการมีการดำเนินงานตั้งแต่การสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของครู การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศติดตาม การให้คำปรึกษา การทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริง และการถอดบทเรียนเพื่อเผยแพร่และขยายผล กระบวนการดังกล่าวจึงสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงพัฒนาและการวิจัยปฏิบัติการในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผลจากโครงการสามารถนำไปใช้เป็นฐานในการพัฒนาหัวข้อวิจัย เช่น การศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐาน

สมรรถนะ การพัฒนารูปแบบการอบรมครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ Active Learning การศึกษาผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ครูพัฒนาขึ้น และการศึกษาระบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในโรงเรียนเครือข่าย ทั้งนี้ ข้อมูลจากการประเมินความรู้ ความเข้าใจ ทักษะของครู ผลงานแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างกิจกรรม Active Learning แบบประเมินความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากการนิเทศติดตาม สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่อำเภอชื่นชม นอกจากนี้ โครงการยังเอื้อต่อการต่อยอดเป็นงานวิจัยบริการวิชาการแก่สังคมของคณะครุศาสตร์ โดยเฉพาะการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาสมรรถนะครูกับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่าย เนื่องจากแบบเสนอโครงการกำหนดผลผลิตให้ครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายพื้นที่อำเภอชื่นชม จำนวน 70 คน ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ อีกทั้งผลลัพธ์ของโครงการยังมุ่งให้ครูสามารถนำแนวทาง Active Learning ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง และให้โรงเรียนในพื้นที่มีการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน จึงสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวิเคราะห์ผลลัพธ์ระดับครู ระดับผู้เรียน และระดับสถานศึกษาได้

กล่าวโดยสรุป การบูรณาการโครงการกับการวิจัยช่วยให้การดำเนินงานมิได้สิ้นสุดเพียงการอบรมหรือการพัฒนาครูในระยะสั้น แต่สามารถต่อยอดเป็นองค์ความรู้ด้านการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในบริบทท้องถิ่น อันนำไปสู่การจัดทำรายงานวิจัย บทความวิชาการ แนวปฏิบัติที่ดี และข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาครูในโรงเรียนเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามต่อไป

แนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป

1. ควรดำเนินการติดตามผลการนำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะไปใช้จริงในชั้นเรียนของครูผู้เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการนิเทศ ติดตาม สังเกตการสอน และให้คำปรึกษาเป็นรายโรงเรียน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา อันจะช่วยให้ผลจากการอบรมสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม
2. ควรส่งเสริมครูผู้เข้าร่วมโครงการที่มีศักยภาพให้พัฒนาเป็นครูต้นแบบด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยสนับสนุนให้ครูดังกล่าวสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้คำแนะนำแก่เพื่อนครู และเป็นแกนนำในการขยายผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภายในโรงเรียนและเครือข่ายสถานศึกษาในพื้นที่อำเภอชื่นชม เพื่อให้เกิดการพัฒนาครูจากภายในพื้นที่และสร้างความต่อเนื่องของการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้
3. ควรสนับสนุนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับเครือข่าย โดยเปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหา แนวทางแก้ไข และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพ

จริง การดำเนินงานในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสามารถพัฒนาวิชาชีพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

4. ควรรวบรวมแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ใบกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ แบบประเมินสมรรถนะ และตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่ครูได้พัฒนาและทดลองใช้จริง มาจัดทำเป็นคลังนวัตกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่อำเภอชื่นชม เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับครู นักศึกษา และผู้สนใจ ตลอดจนเป็นฐานข้อมูลสำหรับการขยายผล การพัฒนางานบริการวิชาการ และการต่อยอดเป็นงานวิจัยด้านการพัฒนาครู และการจัดการเรียนรู้ในบริบทท้องถิ่น

5. ควรนำบทเรียนและผลสำเร็จจากการดำเนินโครงการในพื้นที่อำเภอชื่นชมไปใช้เป็นต้นแบบในการขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายอื่นในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยปรับรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ และประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดระบบการพัฒนาครูที่ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับความต้องการของพื้นที่ และสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินโครงการ

การนำเสนอผลการประเมินโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการได้นำเสนอผลการประเมินโครงการตามการประเมิน CIPP Model ดังนี้

ด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

ด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูของโรงเรียนในพื้นที่อำเภอชื่นชม	4.70	0.43	มากที่สุด
2. โครงการมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเครือข่ายและสภาพการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่	4.53	0.56	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนและสอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.57	0.43	มากที่สุด
4. โครงการมีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ	4.63	0.50	มากที่สุด
5. โครงการตอบสนองต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้อย่างมีความหมาย	4.41	0.48	มาก
6. โครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับพื้นที่	4.59	0.64	มากที่สุด
รวม	4.57	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการด้านสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) พบว่ามีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.57, S.D.=0.51) โดยโครงการมีความเหมาะสมกับโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูของโรงเรียนในพื้นที่อำเภอชื่นชมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.70, S.D.=0.43)

ด้านปัจจัย (Input Evaluation)

ด้านปัจจัย (Input Evaluation)

ตารางที่ 2 ผลการประเมินโครงการด้านปัจจัย (Input Evaluation)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. วิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เหมาะสมกับหัวข้อการอบรม	4.89	0.43	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. เนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะครูด้าน Active Learning	4.55	0.61	มากที่สุด
3. เอกสารประกอบการอบรมและสื่อการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	4.59	0.52	มากที่สุด
4. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมฝึกปฏิบัติ	4.48	0.50	มาก
5. สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำกิจกรรมกลุ่ม	4.75	0.55	มากที่สุด
รวม	4.65	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินโครงการด้านปัจจัย (Input Evaluation) พบว่ามีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65, S.D.=0.52) โดยโครงการมีความเหมาะสมกับวิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เหมาะสมกับหัวข้อการอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.89, S.D.=0.43)

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

ตารางที่ 3 ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วม การลงมือปฏิบัติ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของ ครูผู้เข้าร่วมโครงการ	4.58	0.44	มากที่สุด
2. กิจกรรมช่วยให้ครูสามารถเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการวัดประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ	4.53	0.51	มากที่สุด
3. วิทยากรและคณะทำงานให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถาม และให้ข้อเสนอแนะต่อผลงานของครูได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
4. มีการส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.45	0.63	มาก
รวม	4.54	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ (Process Evaluation) พบว่ามีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54, S.D.=0.53) โดยโครงการมีความเหมาะสมกับ วิทยากรและคณะทำงานให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถาม และให้ข้อเสนอแนะต่อผลงานของครูได้อย่างเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60, S.D.=0.55)

ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ตารางที่ 4 ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้น	4.75	0.47	มากที่สุด
2. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะเพิ่มขึ้น	4.62	0.53	มากที่สุด
3. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เหมาะสมมากขึ้น	4.51	0.50	มากที่สุด
4. โครงการช่วยส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายครูต้นแบบและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในพื้นที่	4.55	0.49	มากที่สุด
5. โครงการมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่อำเภอชื่นชม	4.41	0.63	มาก
รวม	4.57	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation) พบว่ามีระดับความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.57, S.D.=0.52) โดยโครงการมีความเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75, S.D.=0.47)

ส่วนที่ 5

สรุปผลการดำเนินการ

สรุปผลการดำเนินการ

การดำเนินโครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสมรรถนะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายครูต้นแบบกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในพื้นที่อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม ผลการดำเนินงานในภาพรวมพบว่าโครงการสามารถดำเนินกิจกรรมได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยครูผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการ

พัฒนาด้านความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อและวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการช่วยให้ครูได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ การวิเคราะห์ปัญหา การจัดการเรียนรู้ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครู วิทยากร และคณะทำงานของมหาวิทยาลัย ในด้านผลผลิตของโครงการ ครูผู้สอนจากโรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่อำเภอชื่นชมได้รับการส่งเสริมให้สามารถพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยแผนและกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากโครงการสามารถใช้เป็นตัวอย่างในการนำไปปรับใช้ในชั้นเรียนจริง และเป็นฐานสำหรับการพัฒนาคลังนวัตกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่ายต่อไป นอกจากนี้ ครูผู้เข้าร่วมโครงการยังได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และการสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในด้านผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า ครูผู้เข้าร่วมโครงการมีแนวทางในการปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้ออกแบบและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้มากขึ้น สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาวิชากับกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การดำเนินโครงการจึงมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่ และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความหมาย และสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ โครงการยังส่งผลให้เกิดความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โรงเรียนเครือข่าย และหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ อันเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาครูและยกระดับคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น การดำเนินงานดังกล่าวสะท้อนบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพ ตลอดจนการนำองค์ความรู้ทางวิชาการไปใช้ในการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามรูปแบบ CIPP Model พบว่า ด้านสถานะแวดล้อม โครงการมีความเหมาะสมกับบริบทและความต้องการจำเป็นของครูและโรงเรียนในพื้นที่อำเภอชื่นชม ด้านปัจจัยนำเข้า โครงการมีความพร้อมด้านบุคลากร วิทยากร งบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และการประสานงาน ด้านกระบวนการดำเนินงาน โครงการมีการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ เน้นการมีส่วนร่วมและการฝึกปฏิบัติจริง และด้านผลผลิต โครงการก่อให้เกิดผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คือครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และเกิดแนวทางการสร้างเครือข่ายครูเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน

โดยสรุป โครงการยกระดับสมรรถนะครูสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning & Competency) อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม เป็นโครงการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพครูและการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ ผลการดำเนินงานก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อครูผู้สอน โรงเรียน ผู้เรียน และเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา โดยควรมีการดำเนินงานต่อเนื่องในปีงบประมาณต่อไป ผ่านการติดตามผลการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริง การพัฒนาครูต้นแบบ การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพ และการขยายผลแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสู่โรงเรียนเครือข่ายอื่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน.

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นของโครงการ

1. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมมีข้อจำกัดเมื่อเทียบกับเนื้อหาและกระบวนการฝึกปฏิบัติ เนื่องจากการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและหลักสูตรฐานสมรรถนะจำเป็นต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจแนวคิด การฝึกออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการปรับปรุงผลงานของครู ทำให้บางกิจกรรมไม่สามารถลงรายละเอียดเชิงลึกได้ครบถ้วนตามความต้องการของ ผู้เข้าร่วมโครงการ

2. ครูผู้เข้าร่วมโครงการมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแตกต่างกัน ส่งผลให้การรับรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมีความ แตกต่างกัน บางส่วนสามารถออกแบบกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบ ขณะที่บางส่วนยังต้องการคำแนะนำเพิ่มเติม เกี่ยวกับการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การเชื่อมโยงกิจกรรมกับสมรรถนะผู้เรียน และการวัดประเมินผลตาม สภาพจริง

3. ภาระงานประจำของครูและบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งส่งผลต่อความต่อเนื่องในการนำความรู้ จากโครงการไปปรับใช้ในชั้นเรียนจริง เนื่องจากครูต้องรับผิดชอบงานสอน งานธุรการ งานกิจกรรม และ ภารกิจอื่นของสถานศึกษา ทำให้การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การทดลองใช้กิจกรรม Active Learning และการสะท้อนผลหลังการจัดการเรียนรู้อาจดำเนินการได้ไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร

4. การติดตามผลหลังการอบรมยังมีข้อจำกัดด้านระยะเวลาและการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เนื่องจากโรงเรียนเครือข่ายตั้งอยู่ในบริบทพื้นที่และมีตารางปฏิบัติงานแตกต่างกัน ทำให้การนิเทศ ติดตาม การ สังเกตการสอน และการให้ข้อเสนอแนะเชิงลึกแก่ครูเป็นรายบุคคลหรือรายโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้ อย่างครอบคลุมในช่วงเวลาดำเนินโครงการ จึงควรมีการวางระบบติดตามผลต่อเนื่องในปัจุบันมาณัดไป

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. วางแผนการดำเนินกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกระบวนการฝึกปฏิบัติมากขึ้น โดย อาจแบ่งกิจกรรมออกเป็นช่วงก่อนอบรม ระหว่างอบรม และหลังอบรม เพื่อให้ครูมีเวลาในการศึกษาข้อมูล เบื้องต้น ฝึกออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงผลงานหลังได้รับข้อเสนอแนะจากวิทยากรหรือ คณะทำงาน การจัดกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวจะช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลา และทำให้กระบวนการพัฒนา สมรรถนะครูมีความต่อเนื่องและลุ่มลึกมากขึ้น

2. จัดกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการตามระดับพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้สามารถออกแบบกิจกรรมการพัฒนาได้เหมาะสมกับความต้องการของครูแต่ละกลุ่ม โดยครูที่มีพื้นฐาน เบื้องต้นอาจได้รับการเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และการ วัดประเมินผลตามสภาพจริง ส่วนครูที่มีประสบการณ์แล้วควรได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

หรือนวัตกรรมการสอนที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และสามารถเป็นพี่เลี้ยงให้แก่เพื่อนครูในโรงเรียนหรือเครือข่ายได้

3. ควรประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนให้ครูมีเวลาและโอกาสในการนำความรู้จากโครงการไปใช้ในชั้นเรียนจริง โดยอาจกำหนดให้การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การทดลองใช้กิจกรรม Active Learning และการสะท้อนผลหลังการสอนเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน หรือกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสนับสนุนจากผู้บริหารจะช่วยลดข้อจำกัดจากภาระงานประจำของครู และทำให้การนำผลจากโครงการไปใช้เกิดความต่อเนื่องมากขึ้น

4. จัดระบบติดตามผลหลังการอบรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูผู้เข้าร่วมโครงการเป็นระยะ ทั้งในรูปแบบการลงพื้นที่จริงและการติดตามผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้สามารถให้ข้อเสนอแนะต่อการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน และการวัดประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลังการนำแผนไปใช้จริง เพื่อให้ครูได้สะท้อนผล ปรับปรุงแนวทางการสอน และขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีไปยังโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ดำเนินโครงการในลักษณะต่อเนื่องมากกว่าการอบรมระยะสั้น โดยออกแบบกิจกรรมให้ครอบคลุมตั้งแต่การให้ความรู้พื้นฐาน การฝึกปฏิบัติ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริงในชั้นเรียน และการสะท้อนผลหลังการใช้ เพื่อให้การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและหลักสูตรฐานสมรรถนะเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง

2. เพิ่มกระบวนการนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาหลังการอบรมอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการติดตามการนำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้ในชั้นเรียนจริง การสังเกตการสอน และการให้ข้อเสนอแนะเชิงลึกแก่ครูเป็นรายบุคคลหรือรายโรงเรียน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ออกมาได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

3. ส่งเสริมให้โรงเรียนเครือข่ายจัดตั้งหรือพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน อันจะช่วยให้การพัฒนาครูเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ร่วมกันภายในโรงเรียนและเครือข่ายสถานศึกษา

4. จัดทำคลังแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ใบกิจกรรม แบบประเมินสมรรถนะ และตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดีจากครูผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับครูในพื้นที่อำเภอชื่นชม รวมทั้งใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนางานบริการวิชาการ การบูรณาการกับการเรียนการสอน และการต่อยอดเป็นงานวิจัยด้านการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในบริบทท้องถิ่น

5. ขยายผลการดำเนินโครงการไปยังโรงเรียนเครือข่ายอื่นในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยนำบทเรียนจากพื้นที่อำเภอชื่นชมไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ และ

ประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูแกนนำ เพื่อให้เกิดระบบ
การพัฒนาครูที่มีความต่อเนื่องและสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โครงการ

กำหนดการ ข

กำหนดการ

ภาคผนวก ค

หนังสือเชิญวิทยากร/แบบตอบรับ

ภาคผนวก ง
ประวัติวิทยากร

ภาคผนวก จ
คำสั่งเข้าร่วมโครงการ

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ภาคผนวก ช
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ซ

ภาพกิจกรรม

